

Загальні положення

Програма вступного іспиту з «Всесвітньої історії (XX століття – початок XXI століття)» призначена для іноземних громадян, які вступають на навчання для здобуття ступеня бакалавра та магістра медичного спрямування за акредитованими освітніми програмами.

Зміст програми відповідає переліку тем з курсу всесвітньої історії для 10-11 класів загальноосвітніх шкіл України (Історія: Україна і світ. 10-11 класи. Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти. – Київ: HREC PRESS).

Програма покликана сприяти з'ясуванню у іноземного абітурієнта знань із всесвітньої історії на рівні, достатньому для успішного навчання в Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна.

Програма підготовлена на кафедрі мовної та профільної підготовки Навчально-наукового інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Укладачі програми: доцент закладу вищої освіти Ганна БОНДАРЕНКО, доцент закладу вищої освіти Олена КОЗАК.

Тематичний план програми

Вступ.

Предмет історії. Основні періоди історичного процесу.

1. Світ на початку XX століття. Особливості соціально-економічного розвитку, державного устрою й політичного життя провідних країн світу (Великобританія, Франція, США, Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина). Розділ світу між колоніальними імперіями. Створення Антанти і Троїстого союзу.

2. Перша світова війна (1914-1918 роки).

Причини й привід для початку Першої світової війни. Хронологічні рамки війни. Основні театри військових дій. Закінчення війни. Основні політичні та соціальні підсумки першої світової війни.

3. Світ у 20-30-і роки XX століття.

Післявоєнний устрій світу. Версальський договір. Паризька мирна конференція. Ліга Націй.

Сполучені Штати Америки. Зростання ролі США на міжнародній арені. Союз Радянських Республік (Радянський Союз) як держава імперського типу. Політичні репресії в СРСР.

Світова економічна криза (Велика депресія) 1929-1933 років. Пошук шляхів виходу з кризи в провідних країнах світу (США, Англія, Німеччина). Формування тоталітарних режимів в Європі. Прихід фашистів до влади в Італії і Німеччині. Нацизм. Ідеологія й політика нацистського режиму в Німеччині. Агресивні дії Німеччини, Італії та Японії у другій половині 30-х років. Мюнхенська конференція 1938 року. Переговори про колективну безпеку в Європі.

4. Друга світова війна (1939-1945 роки).

Причини і характер війни. Основні військові дії в Європі, Азії, Африці, на Тихому океані. Основні битви Другої світової війни. Завершальний період Другої світової війни в Європі та Азії. Капітуляція Німеччини, Японії та їх союзників. Закінчення війни. Політичні, економічні, соціальні підсумки Другої світової війни.

Створення ООН. Нюрнберзький і Токійський міжнародні трибунали над військовими злочинцями.

5. Країни світу в другій половині ХХ століття.

Світ після Другої світової війни. Проголошення Китайської Народної Республіки. Внутрішня й зовнішня політика КНР в 50-90-і роки ХХ століття. США і СРСР – політичне, економічне й військове протистояння. Холодна війна. Створення НАТО й Варшавського договору. Основні політичні та військові конфлікти в другій половині ХХ століття. Спроби подолання міжнародних криз.

Руйнування світової колоніальної системи. Особливості постколоніального розвитку окремих країн Азії й Африки. Індія в другій половині ХХ століття. Економічний стрибок окремих країн Азії й Латинської Америки. Економічний розвиток, внутрішня і зовнішня політика Японії в 50-90-і роки ХХ століття. Розвиток країн Західної Європи в 50-90-і роки ХХ століття. Економічна і політична інтеграція Західної Європи. Європейський Союз.

6. Світ у ХХІ столітті.

Розпад Радянського Союзу. Створення незалежних держав.

Розширення ЄС і НАТО. Місце України та інших країн в цьому процесі. Сучасна світова політика. Україна в системі міжнародних відносин. Глобальні проблеми сучасного світу.

**Питання до вступного іспиту
з «Всесвітньої історії (XX століття – початок XXI століття)»
для іноземних громадян, які вступають на навчання для здобуття
ступеня бакалавра та магістра медичного спрямування**

1. Що вивчає історія. Основні періоди історичного процесу.
2. Особливості соціально-економічного розвитку, державного устрою, політичного життя провідних країн світу (Великобританія, Франція, США, Німеччина, Австро-Угорщина, Туреччина) на початку XX століття.
3. Розділ світу між колоніальними імперіями на початку XX століття.
4. Створення Антанти та Троїстого союзу.
5. Причини Першої світової війни. Хронологічні рамки війни.
6. Основні театри військових дій Першої світової війни. Закінчення війни.
7. Основні політичні та соціальні підсумки Першої світової війни.
8. Світ після Першої світової війни. Версальський договір. Паризька мирна конференція. Ліга Націй.
9. Світова економічна криза (Велика депресія) 1929-1933 років.
10. Пошук шляхів виходу з кризи в провідних країнах світу (США, Англія, Німеччина).
11. Формування тоталітарних режимів в Європі. Прихід фашистів до влади в Італії та Німеччині. Нацизм. Ідеологія і політика нацистського режиму в Німеччині.
12. Агресивні дії Німеччини, Італії та Японії в другій половині 30-х років. Формування осі Рим-Берлін-Токіо.
13. Переговори про колективну безпеку в Європі.
14. Друга світова війна. Хронологічні рамки війни. Основні військові дії в Європі, Азії, Африці, на Тихому океані.
15. Основні битви Другої світової війни.
16. Завершальний період Другої світової війни в Європі та Азії. Капітуляція Німеччини, Японії та їх союзників. Закінчення війни.
17. Політичні, економічні, соціальні підсумки Другої світової війни.
18. Створення ООН. Нюрнберзький і Токійський міжнародні трибунали над військовими злочинцями.
19. Проголошення Китайської Народної Республіки. Внутрішня і зовнішня політика КНР в 50-90-і роки XX століття.
20. США і СРСР – політичне, економічне й військове протистояння.
21. Створення НАТО та Організації Варшавського Договору (ОВД). Холодна війна.

22. Основні політичні та військові конфлікти в другій половині ХХ століття.
23. Руйнування світової колоніальної системи. Особливості постколоніального розвитку окремих країн Азії та Африки.
24. Індія в другій половині ХХ століття.
25. Економічний розвиток, внутрішня і зовнішня політика Японії в 50-90-і роки ХХ століття.
26. Розвиток країн Західної Європи в 50-90-і роки ХХ століття.
27. Економічна та політична інтеграція Західної Європи. Європейський Союз.
28. Створення незалежних держав після розпаду Радянського Союзу.
29. Китай на рубежі ХХ-ХХІ століть.
30. Розширення ЄС і НАТО. Шлях України до НАТО та ЄС.
31. Сучасна світова політика. Україна в системі міжнародних відносин.
32. Глобальні проблеми сучасного світу.

**Критерії оцінювання знань іноземних громадян
при вступному іспиті з предмету
«Всесвітня історія (ХХ століття – початок ХХІ століття)»
для здобуття ступеня бакалавра та магістра медичного спрямування**

Екзаменаційний контроль знань іноземних вступників проводиться у формі виконання тестових завдань та письмової відповіді на запропоноване питання в білеті. Завдання вступного іспиту охоплюють весь період предмету «Всесвітня історія (ХХ століття - початок ХХІ століття)». Загальна максимальна кількість балів, яку може отримати вступник – 200 балів.

1. Тестові завдання на множинний вибір. Вступникам пропонується тест, який включає 30 питань, кожне з питань оцінюється в 5 бали. Максимальна кількість балів за цю частину завдання складає 150 балів.

2. Письмова частина вступного іспиту складається із відповіді на 1 запитання. Максимальна кількість балів, яку можна отримати за письмову відповідь складає 50 балів.

Під час відповіді на запитання білету абітурієнт повинен показати наступні знання та вміння й отримати відповідну кількість балів:

1. Знання історичних подій в обсязі, передбачених Програмою вступного іспиту з предмету «Всесвітня історія (ХХ століття – початок ХХІ століття)» – від 1 до 10 балів;

2. Розуміння соціально-економічної зумовленості історичних процесів, правильність і логічна послідовність викладу матеріалу – від 1 до 10 балів;

3. Знання історичної хронології – від 1 до 10 балів;

4. Знання географічного простору, в якому проходили історичні події, вміння користуватися географічними та історичними картами світу – від 1 до 10 балів;

5. Знання мови іспиту, культури мови, володіння історичною й суспільствознавчою термінологією – від 1 до 10 балів.

Кількість балів за одне запитання – від 1 до 50.

Максимальна кількість набраних балів за іспит складає 200 балів.

Іноземний вступник допускається до участі в конкурсному відборі, якщо він отримав оцінку не менше, ніж 100 балів.

Особи, які в ході іспиту не показали рівень знань відповідний перерахованим критеріям, вважаються такими, що не склали вступний іспит з «Всесвітньої історії (XX століття – початок XXI століття)».

Література

1. A History of the World: From the 20th to the 21st Century. 2nd edition by Grenville, J.A.S., 2005 – 1012 p.

2. Bondarenko H., Dyagilev V., Kovalenko T., Kutya O. History of Ukraine and Ukrainian Culture: Textbook for students of School of Medicine (English-speaking form of education). Kharkiv : Collegium, 2022. – 250 p.

3. Di Scala, Spencer M. Twentieth Century Europe: Politics, Society, Culture. – Boston; Burr Ridge; Dubuque etc.: McGraw-Hill Higher Education, 2004. – 757 p.

4. Dyagilev V. E., Kutya O. A., Lykhachova T. M. History of Ukraine: Textbook for English-speaking students/ V. E. Dyagilev, O. A. Kutya, T. M. Lykhachova. – Kh.: V. N. Karazin National University, 2013. – 116 p.

5. Encyclopedia Britannica:
<http://www.britannica.com/EBchecked/topic/612921/Ukraine>.

6. Ploky S. The Last Empire: The Final Days of the Soviet Union. – New York: Basic Books, 2014. – 520 p.

7. Snyder T. Bloodlands: Europe Between Hitler and Stalin. – New York: Basic Books, 2010. – 544 p. Use the link below:
https://royallib.com/read/Snyder_Timothy/Bloodlands.html#0.

8. Ukraine and Europe: Cultural Encounters and Negotiations / Edit. by G. Brogi Bercoff, M. Pavlyshyn, and S. Ploky. – Toronto. Buffalo. London: University of Toronto Press, 2017. – 462 p.

Голова предметної екзаменаційної комісії

Олена КОЗАК

Затверджено на засіданні Приймальної комісії
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна
Протокол № 3 від 17 квітня 2026 року

Відповідальний секретар
Приймальної комісії

Ганна ЗУБЕНКО